

Jeg glædede mig over denne Udtalelse, fordi den bekræfter dette, at det almindelige Bondebrug i Virkeligheden er en meget passende Landbrugsform for os Danske. Det kan ikke nægtes, at vi her i vort Land har en Besiddelsesform for Jord, som vistnok ikke mange, maaske ingen andre, Lande har Mage til; og at det stammer fra den Opmærksomhed, som man ogsaa fra Statens Side har haft henvendt paa dette Forhold lige fra 1757, tvivler jeg ikke om. At man nu igen i disse vanskelige Tider har Spørgsmaalet oppe, er kun glædeligt.

Det ærede Medlem oprullede et Billede for os af, hvor besværligt det vilde være at oprette nye Brug i den kommende Tid, fordi Priserne var saa høje paa alt muligt. Det vilde være vanskeligt for mig at afkræfte, at et Brug, som det ærede Medlem nu omtalte, skulde komme til at koste 28 000 Kr., medens vi tidligere har kunnet faa det for det halve. Jeg har dog den Tro, at disse Tal under praktiske Forhold vil komme til at tage sig noget anderledes ud, og jeg tror netop, at vi under de nuværende Forhold skal glæde os over at være med til at forberede Reformer, som kan blive taget i Brug, saa snart Tiderne bliver lidt bedre. Jeg vil gerne i denne Forbindelse udtale, at da man lagde Planer til den store Skolelov af 1814, var det under de tristeste Tider for vort Folk, og mange mente vistnok, at denne Skolelov var et fantastisk Begreb, som aldrig vilde komme vort Folk til gode, fordi vi slet ikke havde Raad dertil. Det har vist sig, at det blev en overordentlig velsignelsesrig Reform, og saadan vil jeg antage, at vi ogsaa nu i Jordspørgsmaalet, selv om der kan op-taarne sig Vanskeligheder for os, vil være med til at tilrettelægge Forhold, der kan blive til stor Gavn for vort Samfund.

Her vil jeg gerne understrege, at skal det lykkes for os at føre en Jordreform ud i Livet — mange vil mene, at hvad her foreslaas, slet ikke er tilstrækkeligt, jeg mener, at vi her løser et betydeligt Spørgsmaal —, saa vil det være nødvendigt at søge at opnaa den størst mulige Enighed; i jo højere Grad vi kan faa Spørgsmaalet løst gennem Enighed og Samdrægtighed, i desto højere Grad kan vi ogsaa vente, at Udfaldet vil komme vort Folk til gode.

Det ærede 7de Medlem for Randers Amt (Harboe) udtalte sig meget ængstelig om de økonomiske Forhold, der kunde komme til Stede, naar vi nu oprettede

disse Husmandsbrug. Han talte om, at Markedet kunde svigte, og om, hvilke Vanskeligheder der kunde komme, og mente, at vi dog først og fremmest skulde bygge paa Hjemmemarkedet. Det er en Tale, som ikke er helt fremmed, den har vi hørt før. Men jeg tror, at vort Landbrugs Styrke først og fremmest ligger deri, at vi har forstaaet at fremstille et ensartet Produkt i efter vore Forhold stor Mængde, saadan at vi har været i Stand til at yde noget virkelig fremragende paa Verdensmarkedet, og jeg har den Tro, at vore Landbrugere, i det hele taget vort Folk, er øvet saa godt i Samarbejde og Samdrægtighed i dets Foretagender og forstaaer saa godt at underordne sig, hvad det skal, at vi i den Henseende kan komme paa Højde med det bedste, og at vi derfor med Hensyn til Fremtiden kan have Haab om i hvert Fald at komme nogenlunde usvækket over de Vanskeligheder, som denne Verdenskatastrofe har ført ind over saa mange. Jeg tror, at der frembyder sig Forhold baade for det lille og det store Landbrug, som man ikke kan se organiseret lige i Øjeblikket, men som man maa have Opmærksomheden henvendt paa, og som vil vise sig at være tilstrækkelige til at hjælpe os over betydelige Skær.

Det ærede Medlem nævnedes Belgien, jeg forstod som et Mønster for Danmark, men jeg vil sige, at det holder i hvert Fald slet ikke Stik for det lille Landbrugs Vedkommende, thi der kan Belgien paa ingen Maade sidestilles med det danske. Det lille Landbrug i Belgien er i ingen Henseende saa intensivt drevet som det danske. Det belgiske Landbrug er heller ikke i Stand til at ordne sig paa den Maade, som vi har kunnet gøre det, og det har ikke nær haft det Sammenhold og den økonomiske Styrke som det danske; det vil enhver let kunne overbevise sig om.

Med disse Bemærkninger vil jeg gerne anbefale, at vi søger gennem det Arbejde, der nu kommer, at nærme os til en saadan Ordning af dette Forhold, at vi det mest mulige kan hjælpe alle de mange, der staar og ønsker en Virksomhed, saaledes at de ogsaa kan opnaa den.

N. C. Jensen: Saa vidt jeg har kunnet skønne af de faldne Udtalelser, er der Enighed om, at Tiden nu er inde til at faa gennemført en Reform som den, der indeholdes i de forskellige foreliggende Lovforslag. Kravet om en saadan Reform er ikke af ny Dato; det har indenfor det danske Landbrug ikke blot været et Øn-